
[2025-63-RE](#)

Causa 2025-63-RE

(Promocions Albor, SLU c/ Andbank, SA)

Número de registre 408-2025. Recurs d'empara

Aute del 16 d'octubre del 2025

BOPA núm. 127, del 29 d'octubre del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 26 de setembre del 2025, per la representació processal de la societat Promocions Albor, SLU, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 9 de setembre del 2025 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2025-63-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 9 de setembre del 2025;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pere Pastor Vilanova;

1. Antecedents processals

1.1. La representació processal de la societat Promocions Albor, SLU va formular una demanda d'acció de declaració de la nul·litat dels traspassos dineraris efectuats des del seu compte bancari, obert a l'entitat Andorra Banc Agricol Reig, SA (posteriorment, Andbank, SA), a favor dels comptes oberts a la mateixa entitat i titularitat, respectivament, de la societat Estel Luminós Industrial, SLU i del Sr. José Maurice Jean Bader.

1.2. El 5 de desembre del 2023, la Secció Civil 1 de la Batllia va dictar una sentència que desestimava íntegrament la demanda formulada i que condemnava la part agent al pagament de les costes judicials ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador, a acreditar en període d'execució de sentència.

1.3. La representació processal de la societat Promocions Albor, SLU va presentar un recurs d'apel·lació contra la sentència esmentada, i, el 13 de gener del 2025, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que desestimava el recurs i que confirmava íntegrament la sentència de la primera instància.

1.4. La representació processal de la societat recurrent va formular un incident de nul·litat (article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials), que va ser desestimat mitjançant un aute del

16 de maig del 2025, dictat per la Sala Civil; i, subsegüentment, va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta desestimació, la qual va ser inadmesa a tràmit mitjançant un aute del 20 de juny del 2025, per una composició diferent de la Sala Civil.

1.5. El 14 de juliol del 2025, la representació processal de la societat Promocions Albor, SLU, va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 13 de gener del 2025, i, contra els autes del 16 de maig del 2025 i del 20 de juny del mateix any, totes aquestes resolucions dictades per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a un procés degut i a la jurisdicció, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, en el seu vessant del dret a obtenir una resolució raonada, motivada i ajustada a dret, que no sigui arbitrària i que no causi indefensió material efectiva.

1.6. El 9 de setembre del 2025, el Tribunal Constitucional va dictar un aute mitjançant el qual no admetia a tràmit aquest recurs per la manca manifesta de contingut constitucional.

2. Arguments de la societat recurrent

- La societat recurrent al·lega que l'aute impugnat ha aplicat de manera errònia i formalista la causa d'inadmissibilitat "*manca manifesta de contingut constitucional*", sense haver valorat adequadament la naturalesa constitucional de la qüestió plantejada respecte de la vulneració dels drets a un procés degut i a la jurisdicció, reconeguts a l'article 10 de la Constitució (en la seva faceta de resolució judicial raonada), ni la incidència sistemàtica de les raons exposades.

- Retreu al Tribunal no haver fonamentat l'absència manifesta de contingut constitucional en un examen motivat de les al·legacions presentades i de la prova aportada.

- Segons el seu parer, l'aute impugnat no és ajustat a dret per les raons següents: si bé és sabut que el control constitucional no és un tercer graó revisional per substituir l'apreciació fàctica ordinària, sí que té la funció de comprovar que el raonament jurídic no sigui il·lògic, arbitrari o incongruent amb els drets constitucionals; i si existeix una manifesta manca de connexió lògica o una aplicació que generi indefensió, com succeeix en aquest cas, la qüestió és constitucional i ha de ser protegida.

- Al·lega que la manca de motivació efectiva (i la transformació arbitrària dels fets probatoris) és un problema constitucional per si mateix. Quan un òrgan jurisdiccional (la Sala Civil) modifica de manera essencial la qualificació jurídica dels fets (per ex. justificant una "*novació tàcita*" quan no existeix cap document, ni cap mecanisme que la corrobore) i no dona una resposta raonada i coherent a les proves i als arguments principals de la part afectada, la decisió no és només una discrepància interpretativa: constitueix una indefensió material efectiva i manifesta, i, una vulneració de l'article 10 de la Constitució.

- Manifesta que el Tribunal Constitucional no pot tancar la porta a la seva revisió acoblant-se a una fórmula genèrica d'inadmissió a tràmit quan està en joc la funció mateixa de garantia de la tutela judicial efectiva.

- També al·lega que la qualitat de la motivació dels tribunals ordinaris és un garant constitucional i d'eliminació d'arbitrarietat. La doctrina del Tribunal Europeu dels Drets Humans assenyala de manera rotunda que les decisions judicials han d'estar raonades i que la insuficiència de motivació pot comprometre la protecció efectiva dels drets (veg. la sentència *Georgiadis i Higgins*, entre moltes d'altres). Aquesta línia jurisprudencial europea és directament aplicable per la seva naturalesa sistemàtica i per la finalitat d'evitar la indefensió que es denuncia en aquest cas.

- Afegeix que l'aute impugnada s'equivoca en considerar que la seva pretensió "*no té contingut constitucional*" perquè, es tractaria de matèria de valoració fàctica o d'una mera discrepància interpretativa. Aquesta conclusió ignora que s'ha plantejat precisament la vulneració d'un dret fonamental en la seva dimensió pròpia: el dret a una resolució raonada i no arbitrària i la prohibició d'una decisió que provoqui indefensió material. Això no és una "*reexcavació*" de proves noves; és una qüestió d'encaix constitucional clar i ineludible. S'ha d'admetre el recurs, perquè l'examen d'aquesta qüestió és de naturalesa constitucional i no merament processal.

- També considera que la sentència impugnada en empara i els autes recorreguts tal com es recull en l'escrit d'empara contenen omissions i raonaments que, si es mantenen sense control, legitimen una pràctica judicial que retalla el control de constitucionalitat sobre la funció motivadora del dret. Addueix que aquest fet revesteix la qüestió d'un valor i d'una transcendència que justifiquen l'admissió del seu recurs de súplica.

- Pel que fa a la pretensió sobre la "*novació*" i a la insuficiència de prova, recorda que la Sala Civil va fonamentar la seva decisió en l'existència d'una novació modificativa tàcita que feia lícits els traspassos; però aquesta troballa exigeix una valoració probatòria estricta i, si hom aplica la seva pròpia doctrina, cal prova documental quan la matèria contractual i les garanties hipotecàries impliquen una reserva de forma i de finalitat.

- Ara bé la resolució recorreguda es limita a una afirmació de conveniència mútua sense examinar, ni valorar amb la deguda intensitat la prova aportada (i la manca de documents acreditatius d'una novació formal), ni respon a la tesi central d'aquesta part (que els traspassos infringeixen la clàusula finalista atorgament III). El resultat ha estat una conclusió prestatària d'arbitrarietat. Retreu al Tribunal Constitucional no haver exposat per què aquesta qüestió, és a dir, la possible arbitrarietat de la lectura i la prova de la Sala Civil no pot ser objecte de control constitucional.

- Conclou que això és una raresa dogmàtica: el control constitucional no és una tercera instància de revisió fàctica, però sí és el mecanisme per comprovar si el raonament judicial s'ajusta als estàndards mínims de coherència i de motivació exigibles pel dret constitucional.

- Altrament, retreu al Tribunal Constitucional sostenir que "*enlloc es demostra l'existència de la doctrina Jurisprudencial esmentada*" sobre l'exigència de prova escrita per a la novació; però aquesta afirmació és com a mínim precipitada i no analitza la doctrina internacional i nacional que exigeix un mínim nivell de motivació i de prova per acceptar una novació que desvirtui la finalitat d'una garantia hipotecària. L'error consisteix en fer servir l'absència d'una cita expressa a manera de tancament argumental, quan la realitat fàctica i l'estructura contractual haurien obligat a efectuar un examen més rígid.

- Per acabar addueix que per admetre una súplica cal aportar elements nous en sentit substancial o posar en relleu errors manifestos i de tall constitucional. En aquests cas, s'aporta (i/o es posa de manifest) un element jurídic i constitucional nou: la constatació que la manca de motivació raonada i la transformació de la qualificació fàctica per part de la Sala Civil ha generat una situació d'indefensió material susceptible d'efectes estructurals pel control constitucional (perquè permetria a les instàncies ordinàries esquivar el control sobre l'exigència de motivació). Aquest plantejament no va ser considerat, ni valorat en el gruix dels raonaments de l'aute atacat i constitueix, per tant, una raó suficient per admetre el recurs de súplica. Addicionalment, s'assenyala la relació documental que la Sala Civil no ha valorat amb la intensitat suficient (extractes comptables, escriptures, esment a la clàusula "*atorgament III*", etc.) i que revela la contradicció entre el pronunciat de la Sala Civil i els elements probatoris objectius.

- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que estimi aquest recurs de súplica, que revoqui l'aute del 9 de setembre del 2025 i que admeti a tràmit el seu recurs d'empara, entrant a valorar el fons de la vulneració denunciada, per tal de protegir els seus drets fonamentals.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Aquest Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en diverses ocasions sobre la naturalesa i la funció del recurs de súplica (veg. per ex. recentment les causes 2025-42-RE i 2025-54-RE). I d'acord amb la nostra jurisprudència: *"l'acceptació d'un recurs de súplica està condicionada per la presentació per part del recurrent d'elements de fet o de dret nous"*.

3.2. Si traslладem aquesta obligació al cas que ens ocupa, resulta que la societat recurrent es limita a exposar la seva oposició amb el contingut del nostre aute del 9 de setembre del 2025 i a reiterar els arguments formulats en el recurs d'empara en lloc d'explicar quins elements de fet o de dret nous ens haurien de dur a reconsiderar la nostra decisió precedent. A defecte de producció d'aitals elements, cal desestimar aquest recurs de súplica.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica formulat per la representació processal de la societat Promocions Albor, SLU contra l'aute del Tribunal Constitucional del 9 de setembre del 2025 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2025-63-RE.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la societat recurrent, a la Secció Civil 1 de la Batllia, a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 16 d'octubre del 2025.

Joan Manel Abril Campoy
President

Pere Pastor Vilanova
Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat

Jean-Yves Caullet
Magistrat